

ZŠ a MŠ Bohumín, tř. Dr. E. Beneše 456, 735 81 Bohumín

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

2025 - 2030

Zpracoval metodik prevence Mgr. Michaela Tomicová.

V Bohumíně 30. září 2025

Projednali členové ŠPP dne 2025.

Mgr. Barbora Bolcarovičová

Mgr. Gabriela Adámková

Mgr. Michaela Tomicová

Mgr. Jarmila Jeská

Mgr. Veronika Podešvová

Obsah

1. Základní údaje školy	4
2. Úkoly primární prevence	5
3. Personální zajištění a kompetence členů	5
4. Legislativní východiska	7
5. Cíle preventivní strategie	9
6. Zdroje pro naplnění cílů primární prevence	10
7. Cílové skupiny	11
8. Způsoby realizace	12
9. Způsob hodnocení efektivity	13

1. Základní údaje školy

Název a adresa školy	ZŠ a MŠ Bohumín tř. Dr. E. Beneše 456 okres Karviná, příspěvková organizace Tř. Dr. E. Beneše 456, Bohumín 735 81	
Webové stránky	www.zsbenesovka.cz	
Ředitel školy	Mgr. Barbora Bolcarovičová	barbora.bolcarovicova@zsbenesovka.cz
Zástupce ředitele	Mgr. Stanislava Krpcová	stanislava.krpcova@zsbenesovka.cz
Školní metodik prevence	Mgr. Michaela Tomicová	michaela.tomicova@zsbenesovka.cz
Poradce pro 1.stupeň	Mgr. Jarmila Jeská	jarmila.jeska@zsbenesovka.cz
Výchovný poradce, kariérový poradce	Mgr. Gabriela Adámková	gabriela.adamkova@zsbenesovka.cz
Školní psycholog	Mgr. Veronika Podešvová	veronika.podesvova@zsbenesovka.cz
Speciální pedagog	Mgr. Hana Potyszová	hana.potyszova@zsbenesovka.cz

Charakteristika školy

Škola ZŠ Beneše se nachází v centru městské zástavby v Bohumíně a je tvořena hlavní budovou a nedalekým odloučeným pracovištěm. Na odloučeném pracovišti jsou umístěny 1. a 2. třídy, na hlavní budovu pak docházejí žáci od třetí třídy. Řadíme se mezi školy spíše rodinného typu, a to díky nižším počtům žáků v jednotlivých třídách. Tuto skutečnost považujeme za naši přednost, neboť menší kolektivy dětí mají větší možnost navzájem se poznávat, setkávají se na pravidelných společných akcích či v rámci projektových dnů, kde navazují vzájemnou spolupráci. Složení žáků je ovlivněno hned několika aspekty. Nejvýrazněji se zde projevuje sociální zázemí obyvatel města a přítomnost národnostní menšiny. Naší prioritou je zajistit pozitivní klima a pocit bezpečí pro všechny žáky školy.

2. Úkoly primární prevence

Základním principem primární prevence rizikového chování u žáků je výchova k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládání zátěžových situací osobnosti. Cílem je zabránit výskytu rizikového chování v daných oblastech, nebo co nejvíce omezit škody působené jejich výskytem mezi žáky.

Typy primární prevence:

1. Specifická – zde patří aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků:
 - všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika
 - selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšený výskyt rizikového chování
 - indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.
2. Nespecifická – zahrnuje veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

3. Personální zajištění a kompetence členů

Poradenské služby jsou koordinovány vedením školy ve spolupráci s ŠMP, VP. Škola zajišťuje prostorové podmínky pro poskytování poradenských služeb.

Přehled poskytovaných služeb je veřejně přístupný:

- na nástěnkách ve 2. patře hlavní školní budovy, na odloučeném pracovišti a v přízemí hlavní budovy
- na webových stránkách školy

Poradenští pracovníci mají pevně stanovené konzultační hodiny pro žáky, rodiče a pedagogy.

Konzultační hodiny	
Mgr. Michaela Tomicová školní metodik prevence michaela.tomicova@zsbenesovka.cz	úterý 12:45 – 13:30
Mgr. Gabriela Adámková výchovní poradce, kariérový poradce gabriela.adamkova@zsbenesovka.cz	úterý 12:45 -13:30
Mgr. Jarmila Jeská poradce pro I. stupeň jarmila.jeska@zsbenesovka.cz	úterý 12:45 – 13:00
Mgr. Veronika Podešvová školní psycholog veronika.podesvova@zsbenesovka.cz	pondělí 12:30 – 13:30

S poradenskými pracovníky školy je možno domluvit individuální konzultace osobně o přestávkách, po vyučování nebo před vyučováním na tel. čísle 59 601 31 04.

Školní metodik prevence

- pracuje v oblasti prevence rizikového chování
- vytváří, koordinuje a podílí se na realizaci školní preventivní strategie a minimálního preventivního programu
- spolupracuje s rodiči, s žáky, s pedagogy, s krizovými centry, s OSPOD, PPP a dalšími institucemi

Výchovní poradce – hlavní činnosti

- pomáhá řešit výchovné, vztahové a osobnostní problémy žáků
- spolupracuje s třídními učiteli, AP
- zprostředkovává pomoc při školní neúspěšnosti
- sleduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), koordinuje péči o ně
- soustřeďuje informace a zprávy o žácích se SVP
- pomáhá při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů (IVP), PLPP a adaptačních plánů

- podílí se na Identifikaci žáků se sociálním znevýhodněním
- koordinuje péči o nadané žáky ve spolupráci s dalšími pedagogy
- komunikuje s rodiči, učiteli, školním psychologem a speciálním pedagogem
- zprostředkovává nové metody pedagogické diagnostiky a intervence
- zprostředkovává kontakt s PPP, SPC, a dalšími institucemi

Kariérový poradce – hlavní činnosti

- pomáhá žákům s volbou další vzdělávací a profesní cesty (střední školy, učiliště)
- zajišťuje informovanost o možnostech studia a přijímacím řízení
- poskytuje individuální poradenství žákům i rodičům
- organizuje besedy, exkurze a veletrhy škol a zaměstnavatelů
- spolupracuje s Úřadem práce a středními školami
- pomáhá při přechodu žáků se SVP nebo znevýhodněním na střední školu

Pracovníci, kteří se podílejí na poradenských službách:

- třídní učitelé
- koordinátor školního vzdělávacího programu
- učitelé výchov
- okresní metodik prevence (pracovník pedagogicko-psychologické poradny) a krajský metodik prevence

Důraz je kladen především na důvěrnost jednání, ochranu osobních dat klientů, vzájemnou informovanost, spolupráci a dodržování etického kodexu školních poradenských pracovníků.

4. Legislativní východiska

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních

- Zákon č. 106/2011, kterým se mění zákon č.167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů
- Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím
- Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky
- Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Základní oporu tvoří metodické pokyny a doporučení MŠMT:

- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (č.j. MSMT-21291/2010-28).
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č.j.: 10 194/2002-14)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (Čj.: 37 014/2005-25)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Čj.: 25 884/2003-24)
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)

Dokumenty Školní preventivní strategie a Minimální preventivní program rovněž vycházejí z Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže. Dokument, vydaný MŠMT, tvoří základní rámec národní politiky primární prevence rizikového chování v České republice a v současné době je aktuální strategie na období 2019–2027.

5. Cíle preventivní strategie

Cílem školního poradenského pracoviště je poskytování poradenských a konzultačních služeb pro žáky, jejich zákonné zástupce, pedagogy a pomoc při řešení vzniklých problémů v oblasti edukační i sociální:

- pracovat se všemi subjekty školy a vytvořit tak širokou základnu primární prevence a sociálně nežádoucích jevů
- sledovat účinnost preventivních programů aplikovaných školou a vytvořit metodické zázemí pro jejich vytváření a realizaci
- připravit podmínky a rozšířit možnost integrace žáků se SPU a žáků nadaných
- vybudovat příznivé sociální klima pro integraci kulturních odlišností a přijímání sociálních odlišností na škole
- posílit průběžnou a dlouhodobou péči o žáky ohrožené školním neúspěchem
- prohloubit včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků třídních kolektivů
- poskytovat metodickou podporu učitelům
- prohloubit a zkvalitnit komunikaci mezi školou a rodiči
- integrovat poradenské služby poskytované školou se službami specializovaných poradenských zařízení, zejm. PPP, SPC atd.

Školní preventivní strategie na období 2025-2030 navazuje na předchozí strategii. Hlavním cílem prevence je pozitivní působení na jednotlivé třídní kolektivy, zkvalitnění práce třídního učitele a kladné působení na žáky nejen ve výchovně vzdělávacím procesu, ale i při mimoškolních činnostech. Takovým to působením se snažíme vytvářet na škole pozitivní sociální klima. Dále upevňování a dodržování zásad zdravého životního stylu a rozvíjení sociálních dovedností.

Pedagogický sbor naší školy si určil jako prioritu Školní preventivní strategie sociální klima školy se zaměřením na vztahovou rovinu. Od toho se pak odvíjí dlouhodobé a krátkodobé cíle naší preventivní strategie.

Dlouhodobé cíle:

- snaha snižovat procento fyzických a psychických konfliktů u žáků a zajištění tak bezpečného prostředí v prostorách školy
- naučit se respektu a toleranci k ostatním (co se týká pohlaví, rasy, zdravotního stavu)
- prohlubovat nadále komunikační dovednosti mezi učitelem, rodiči a žákem

- věnovat velkou pozornost oblasti sebepoznání, budování sebevědomí, sebeúcty a vzájemnému porozumění
- pravidelná činnost školního preventivního pracoviště ve složení ředitelka školy, výchovný poradce, kariérový poradce, metodik rizikového chování, poradce pro 1. stupeň, případně školní psycholog (ve spolupráci s ostatními pedagogy). Schůzky uskutečňovat pravidelně, vytvářet zápisy a předávat informace ostatním pedagogickým pracovníkům školy

Krátkodobé cíle:

- spolupráce školního metodika rizikového chování a vyučujících etické výchovy, výchovy ke zdraví a výchovy k občanství – hodiny věnované problematice násilí, šikany, bezpečného prostředí, tolerance, respektu, aj.
- spolupráce všech členů pedagogického sboru, jednotný přístup a dodržování nastavených pravidel a dohodnutých postupů s cílem předcházet rizikovým projevům chování (viz přílohy MPP, Program proti šikanování, Program proti záškoláctví, Strategie při řešení školní neúspěšnosti, Školní řád – postup školy při řešení případů související s užíváním návykových látek a postup školy při řešení případů souvisejících s krádežemi a vandalismem v prostředí školy).

6. Zdroje pro naplnění cílů primární prevence

Škola by měla využívat dva zdroje pro naplnění cílů:

Interní zdroje:

- preventivní aktivity plánované a realizované metodikem rizikového chování, členy poradenského pracoviště a třídními učiteli
- preventivní aktivity realizované s pomocí okresního metodika prevence

Externí zdroje:

- organizace poskytující programy primární prevence
- nízkoprahová zařízení

7. Cílové skupiny

Žáci

I. stupeň

Úkolem třídních učitelů je vybrat konkrétní témata, která budou vycházet ze znalosti dětí a problematiky třídy. Je nutné se zaměřit na stanovení a užívání pravidel soužití mezi žáky a dospělými ve škole, zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti, posilování zdravého sebevědomí, posilování projevů vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry, objevování individuálních odlišností, tolerance. Žáci by měli zvládnout stres a jeho řešení. Je třeba upozorňovat na dodržování životosprávy. Důležitá je spolupráce v kolektivu a vzájemná pomoc, vůle podřídit se vyšším zájmům, seznámení se a používání pravidel slušného a společenského chování, dovednost chránit se v různých situacích, získat pomoc pro sebe, nebo jiné. Je třeba podporovat komunikaci, diskusi, ekologické myšlení, estetické cítění či relaxaci.

II. stupeň

Je třeba využívat různých metod, například relaxačních technik, projektů, aktivní práce ve skupině a zapojení do psychosociálních her, empatie, nácvik verbální a nonverbální komunikace, využití projekčních technik nebo modelování situací. Je třeba rozvíjet dovednosti správně se rozhodovat, umět vybrat vhodné osoby a organizace pro pomoc, ubránit se tlaku vrstevníků. Důležité jsou znalosti a schopnosti získávat informace k problematice rizikového chování. Většina témat bude zařazena hlavně do předmětů výchov – etická výchova, výchova k občanství, tělesná výchova, výchova ke zdraví, svět práce. K prevenci rizikového chování je však třeba využívat vhodná témata ve všech ostatních předmětech.

Pedagogičtí pracovníci

Předpokladem naplňování cílů v oblasti prevence je pedagog vzdělaný, kvalifikovaný, komunikativně, psychologicky a speciálně pedagogicky vybavený. Svou osobností se pozitivně podílí na vývoji sebevědomění žáka a je schopen vyučovat za aktivní účasti dětí. Zvyšování odolnosti dětí a mládeže proti rizikovým projevům chování vyžaduje systémovou a koordinovanou přípravu realizátorů preventivních aktivit ve školách a školských zařízeních.

Je důležité působení na postoje a dovednosti pedagogů dobrým klimatem školy, společnými aktivitami a prací na společných tématech a pravidlech.

Rodiče

Cílem je aktivní zapojení rodiny i veřejnosti do prevence rizikových projevů chování, a to prostřednictvím dostatečného informování a aktivitami specificky zaměřenými na tuto cílovou skupinu (konzultace, třídní schůzky, MPP, Program proti šikaně, Program proti záškoláctví, nástěnky, letáky, webové stránky). Nezbytné jsou také poradenské akce pro rodiče a snahy o navázání atmosféry důvěry při řešení problémů obecných i osobních. Důležité je i zapojení a spolupráce všech zainteresovaných subjektů (PPP, OSPOD, Policie ČR).

8. Způsoby realizace

Preventivní činnost a aktivity probíhají ve všech předmětech napříč ročníky podle současné situace a potřeb. Přednostně je prevence začleňována do hodin výchovného charakteru (etická výchova, výchova ke zdraví, výchova k občanství) a do hodin Člověk a jeho svět.

I. stupeň	
Ročník	Téma
1.-5. ročník	• výchova ke zdravému životnímu stylu
	• správná životospráva
	• hygienické zásady a návyky
	• vhodné využívání volného času
	• kyberprostor, komunikace, kyberšikana
	• problematika návykových látek (alkohol, cigarety)
	• wellbeing

II. stupeň	
Ročník	Téma
6. ročník	• vztahy (rozvoj komunikace, kooperace a spolupráce, posílení sebevědomí, kladná motivace) • wellbeing
7. ročník	• netolismus (řešení závislosti na virtuálních drogách, především na počítačových hrách, internetu) • kriminalita (právní povědomí, instituce, nezletilí a zákon) • wellbeing

8. ročník	• DROGY + ZÁVISLOSTI OBECNĚ (účinek drog na lidský organismus po stránce fyziologické se zvláštním zřetelem na následky kouření a alkoholismu mladistvých, seznámení se základními předpisy a postihy souvisejícími s výrobou, držením a užíváním drog u mladistvých, informace o střediscích a linkách pomoci pro narkomany, AIDS help line, linka důvěry) • sebepoškozování (rizikové skupiny, kde hledat pomoc, příčiny, důsledky) • wellbeing
9. ročník	• sex, aids, vztahy (základní informace o AIDS, zaměření na hodnotovou orientaci adolescentů, rodinné zázemí) • wellbeing

9. Způsob hodnocení efektivity

Hodnocení probíhá formou Závěrečných zpráv školního metodika rizikového chování a výchovného poradce vždy na konci školního roku a rovněž po vypršení platnosti Školní preventivní strategie. Závěrečné zprávy obsahují mimo jiné srovnání, statistiky, dotazníky či jiné zpětné vazby.